

Program gwarancji de minimis jest odpowiedzią rządu na spowolnienie gospodarcze. W ramach tego programu mikro, mali i średni przedsiębiorcy będą mogli uzyskać gwarancje na zabezpieczenie spłaty kredytu przeznaczonego na finansowanie działalności bieżącej. Jest to pierwszy program rządu, w którym ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami jest przejęte przez Skarb Państwa. Jest to także bezprecedensowy program w okresie transformacji polskiej gospodarki po roku 1989.

Gwarancje de minimis stanowią dozwoloną prawem polskim i regulacjami UE pomoc państwa dla przedsiębiorców. Są oferowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego za pośrednictwem banków kredytujących.

Problemem sektora MŚP jest finansowanie działalności bieżącej

- Tomasz Kaczor, główny ekonomista Banku Gospodarstwa Krajowego

Sektor małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) jest filarem polskiej gospodarki. Liczba firm z sektora MŚP przekracza 1,5 mln, co stanowi ogromną większość wszystkich przedsiębiorstw działających w kraju. To właśnie w tym sektorze powstaje najwięcej miejsc pracy. Szacuje się, że w latach 2002-10 w sektorze MŚP w UE powstało około 85 proc. wszystkich nowych miejsc pracy. W Polsce w MŚP łączne zatrudnienie wynosi 5,9 mln osób, co stanowi około dwóch trzecich wszystkich zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw. To tu rodzą się przyszłe niezależne duże firmy, mogące stać się motorem krajowej gospodarki. Powstawanie nowych firm sprzyja rozwojowi konkurencji oraz, co za tym idzie, rozwojowi innowacyjności - zarówno firm, jak i całej gospodarki. Dlatego też wsparcie sektora MŚP jest tak ważne. W związku z coraz wyraźniejszym spowolnieniem gospodarczym, firmy z sektora MŚP napotykają trudności w prowadzeniu swojej działalności. Oprócz oczywistych skutków, takich jak ograniczenie popytu, czy większa presja konkurentów, rosnącym problemem jest finansowanie działalności bieżącej. Z jednej strony obserwujemy wyraźną niechęć do zadłużania się. Znaczna część mikro- i małych przedsiębiorstw to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, a co za tym idzie - odpowiadające osobistym majątkiem za zobowiązania firmy. Co więcej, tym firmom łatwiej znaleźć się w sytuacji, w której nastąpi problem ze spłatą zadłużenia, mogący w konsekwencji zagrozić istnieniu firmy. Z drugiej strony, banki - ze względu na sytuację gospodarczą, dużo ostrożniej udzielają im kredytów, obawiając się trudności z ich spłatą. Takie podejście, skądinąd naturalne, powoduje,

że instytucje finansowe często wymagają od nich większych zabezpieczeń, których firmy - szczególnie te, dopiero rozpoczynające działalność, nie są w stanie dostarczyć. Sektor MŚP, na równi z bankami, stał się w pewnym stopniu ofiarą spowolnienia wzrostu. Harmonijna współpraca tych dwóch sektorów leży nie tylko w ich interesie, lecz jest kluczowa dla całej gospodarki. Zmiany w systemie poręczeniowo-gwarancyjnym mogą być katalizatorem eliminującym niektóre elementy, które są barierą dla takiej kooperacji.

Niemiecki system gwarancyjny – korzyści dla gospodarki

Badania przeprowadzone w Niemczech wykazują średnioroczną akcję gwarancyjną na poziomie 1,8 mld euro, co daje efekt w postaci przyrostu PKB na poziomie 3,4 mld euro (mnożnik 1,89). Jak podaje Stowarzyszenie Niemieckich Banków Gwarancyjnych, w roku 2010 dzięki systemowi gwarancyjnemu utworzono i utrzymano 90 000 miejsc pracy (50 miejsc pracy z 1 mln euro gwarancji). Należy podkreślić, że 33% gwarancji otrzymali przedsiębiorcy rozpoczynający działalność gospodarczą.

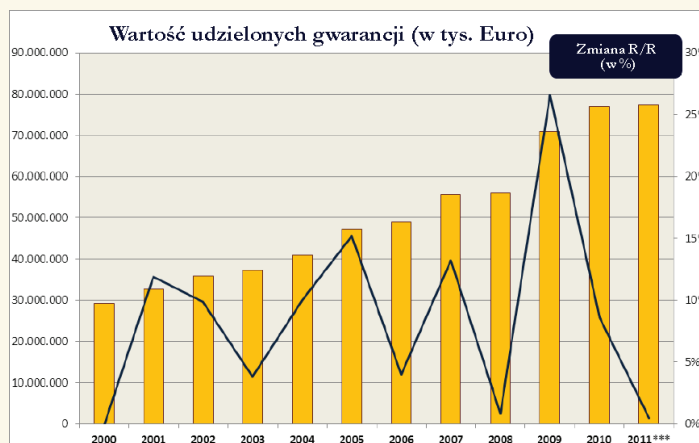
W Polsce nie przeprowadzono dotychczas badań wpływu systemu gwarancyjnego na gospodarkę i na finanse publiczne. Mimo różnic, należy jednak oczekiwać zbliżonych efektów dla polskiej gospodarki.

Źródło: materiały z konferencji *International Seminar: Guarantee Systems in European Union Countries* – Warszawa 9 lutego 2010 r. w oparciu o opracowanie „*Inmit Study on the macroeconomic benefits of the German Guarantee Banks - June 2010*”.

Gwarancje - instrument antykrzysowy

Wykres prezentuje kształtowanie się wartości portfela gwarancji udzielonych MŚP w okresie 12 lat na podstawie danych podmiotów zrzeszonych w Europejskim Stowarzyszeniu Funduszy Gwarancji Wzajemnych (AECM). Jak widać na podstawie analiz AECM, w latach 2008 – 2011 zanotowano dynamiczny przyrost wartości udzielonych gwarancji - o 26,59% - co stanowi potwierdzenie, że gwarancje stanowią istotny instrument ułatwiający MŚP dostęp do finansowania w okresie kryzysu.

Źródło: AECM: 20 years of facilitating growth

GWARANCJE DE MINIMIS

Co to jest pomoc de minimis?

- to najprostsza forma pomocy publicznej dopuszczona przepisami Unii Europejskiej
- limit tej pomocy dla jednego przedsiębiorcy wynosi 200 tys. euro na trzy lata (100 tys. euro dla podmiotu działającego w sektorze transportu drogowego)

Gwarancja de minimis:

- to forma zabezpieczenia spłaty kredytu obrotowego na wypadek gdyby kredytobiorca nie spłacił kredytu w oznaczonym terminie. W przypadku nie spłacenia kredytu w terminie, BGK dokona wypłaty z gwarancji na rzecz banku kredytującego, a przedsiębiorca będzie zobowiązany zwrócić BGK wypłaconą z gwarancji kwotę wraz odsetkami
- przeznaczona dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców posiadających zdolność kredytową
- nie może przekroczyć 3,5 mln zł i 60% kwoty kredytu
- udzielana maksymalnie na okres 27 miesięcy
- zabezpieczona wekslem własnym in blanco przedsiębiorcy
- udzielona w 2013 r jest w pierwszym roku bezkosztowa. Za drugi rok klient zapłaci 0,5% kwoty gwarancji
- udzielona w kwocie 3,5 mln zł odpowiada wartości pomocy publicznej w wysokości ok. 116 tys. euro

Korzyści dla przedsiębiorców z tytułu gwarancji de minimis

- dostęp do finansowania kredytem również dla przedsiębiorców z krótką historią kredytową, lub nie mających wystarczających zabezpieczeń
- brak konieczności obciążania własnego majątku – elastyczność w zakresie dysponowania własnym majątkiem przez kredytobiorcę
- niski koszt zabezpieczenia – stawka „0” za pierwszy rok gwarancji (za kolejny okres roczny opłata prowizyjna wynosi jedynie 0,5%)
- brak opłaty za rozpatrzenie wniosku o udzielenie gwarancji
- oszczędność czasu – wszystkie formalności załatwiane są bezpośrednio w banku kredytującym
- minimum biurokracji – żadnych dodatkowych dokumentów i obowiązków sprawozdawczych poza złożeniem wniosku o udzielenie gwarancji wraz z informacją dotyczącą pomocy publicznej

Wszelkie informacje zawarte w niniejszych materiałach nie mogą być kopiowane, duplikowane, reprodukowane, przetwarzane, wykorzystywane, publikowane w żądanej formie i w jakikolwiek sposób bez zgody Banku Gospodarstwa Krajowego. Warunki zawarte w niniejszym materiale służą wyłącznie do celów prowadzenia negocjacji i muszą być w sposób definitywny określone w umowie i/lub potwierdzeniu. Niniejszy materiał nie stanowi oferty sprzedaży ani oferowania usług osób trzecich celem zawarcia transakcji zgodnie z polskim Kodeksem Cywilnym i nie jest wiążący dla BGK.

PORTFELOWA LINIA GWARANCYJNA DE MINIMIS (PLD)

Zerowa waga ryzyka dla ekspozycji kredytowych objętych gwarancją de minimis

- decyzja Komisji Nadzoru Finansowego – waga ryzyka 0% dla gwarancji BGK w ramach programów rządowych
- bank kredytujący nie musi uwzględniać gwarantowanej części ekspozycji kredytowej przy wyliczeniu wymogu kapitałowego
- gwarantowana część ekspozycji kredytowej jest neutralna z punktu widzenia poziomu współczynnika wypłacalności

Brak konieczności tworzenia rezerw celowych na gwarantowaną część kredytu

Korzyści dla banku kredytującego z tytułu gwarancji de minimis

- samodzielne podejmowanie decyzji o zabezpieczeniu kredytu gwarancją w oparciu o własne procedury i system IT
- uzyskanie zabezpieczenia o wysokiej płynności
- wystandaryzowany proces, jednolity w skali kraju
- mniejsza pracochłonność niż przy innych formach zabezpieczenia
- szybkie odzyskanie należności - w ciągu 15 dni roboczych

Korzyści z tytułu gwarancji BGK w wysokości 60 % dla zaangażowania kredytowego w kwocie 1 mln zł

1. Koszt ryzyka kredytowego wg kategorii:*	bez zabezpieczenia BGK	z zabezpieczeniem BGK
pod obserwacją	15 000 zł	6 000 zł
poniżej standardu	200 000 zł	80 000 zł
wątpliwe	500 000 zł	200 000 zł
stracone	1 000 000 zł	400 000 zł
2. Wpływ na adekwatność kapitałową banku	bez zabezpieczenia BGK	z zabezpieczeniem BGK
wartość aktywów ważonych ryzykiem**	od 750 000 zł	od 300 000 zł
	do 1 000 000 zł	do 400 000 zł

* bez należności pobocznych

** wg metody standardowej waga ryzyka dla ekspozycji kredytowych wobec przedsiębiorców może zawierać się od 75% do 100%

Wszelkie informacje zawarte w niniejszych materiałach nie mogą być kopiowane, duplikowane, reprodukowane, przetwarzane, wykorzystywane, publikowane w żądanej formie i w jakikolwiek sposób bez zgody Banku Gospodarstwa Krajowego. Warunki zawarte w niniejszym materiale służą wyłącznie do celów prowadzenia negocjacji i muszą być w sposób definitywny określone w umowie i/lub potwierdzeniu. Niniejszy materiał nie stanowi oferty sprzedaży ani oferowania usług osób trzecich celem zawarcia transakcji zgodnie z polskim Kodeksem Cywilnym i nie jest wiążący dla BGK.

1. Zawarcie Umowy Portfelowej Linii Gwarancyjnej de minimis (PLD)

W ramach zawartej Umowy Portfelowej Linii Gwarancyjnej de minimis (PLD), Bank Gospodarstwa Krajowego udostępnia bankowi kredytującemu limit gwarancji, określający maksymalną kwotę jednostkowych gwarancji możliwych do objęcia Portfelową Linią Gwarancyjną de minimis. Bank kredytujący wpisuje jednostkowe gwarancje spłaty kredytów do gwarantowanego portfela do wysokości udostępnionego limitu.

3. Sprawozdawczość

Bank kredytujący przesyła do BGK co miesiąc rejestr, do którego wpisane są umowy kredytu objęte gwarancją. W okresach kwartalnych bank kredytujący przesyła do BGK informację o jakości kredytów objętych gwarancją oraz informację o portfelu kredytów MŚP, zgodnie z RMF.

5. Windykacja

Dochodzenie roszczeń z tytułu zrealizowanej gwarancji prowadzone jest przez bank kredytujący. W umowie PLD strony określają, czy dochodzenie roszczeń będzie prowadzone na podstawie umowy o powierzenie prowadzenia działań w zakresie dochodzenia roszczeń, czy na podstawie umowy przelewu wierzytelności. Rozliczenia windykowanych kwot pomiędzy bankiem kredytującym, a BGK odbywają się zgodnie z regułą paripassu.

2. Objęcie kredytu gwarancją

Wniosek kredytobiorcy o udzielenie gwarancji spłaty kredytu składany jest bezpośrednio w banku kredytującym. Wniosek o udzielenie gwarancji rozpatrywany jest przez pracownika banku razem z wnioskiem o udzielenie kredytu. Analiza zdolności kredytowej dokonywana jest tylko przez bank kredytujący, zgodnie z obowiązującymi w tym banku procedurami. Po zweryfikowaniu spełnienia warunków do udzielenia gwarancji określonych w umowie PLD oraz dokonaniu analizy kredytowej, bank kredytujący podejmuje decyzję o objęciu kredytu gwarancją w ramach Portfelowej Linii Gwarancyjnej de minimis.

4. Realizacja gwarancji

W przypadku niewywiązania się przez kredytobiorcę z obowiązku spłaty kredytu, bank kredytujący wzywa BGK do zapłaty. BGK wykona zobowiązanie z tytułu gwarancji w terminie 15 dni roboczych od daty otrzymania kompletnego wezwania.

PYTANIA I ODPOWIEDZI

Czy każdy przedsiębiorca może otrzymać gwarancję de minimis?

Gwarancja de minimis jest przeznaczona dla klientów z sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, posiadających zdolność do spłaty kredytu. Gwarancja de minimis stanowi pomoc publiczną, dlatego przedsiębiorca musi spełniać warunki określone w przepisach dotyczących udzielania takiej pomocy. Gwarancją de minimis nie może być objęty kredyt przeznaczony na finansowanie produkcji pierwotnej produktów rolnych, rybołówstwa i akwakultury oraz sektora węglowego. Pomoc de minimis udzielona jednemu przedsiębiorcy nie może przekroczyć łącznie 200 tys. euro (dla podmiotu działającego w sektorze transportu drogowego 100 tys. euro) w roku podatkowym, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat podatkowych.

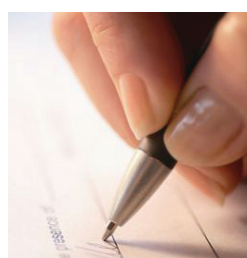
Gdzie mogę otrzymać gwarancję de minimis?

Przedsiębiorca otrzyma gwarancję w swoim banku. Gwarancje de minimis oferowane są przez banki kredytujące, które zawarły z BGK umowę o współpracy. Przedsiębiorca nie musi występować z wnioskiem o udzielenie gwarancji spłaty kredytu do BGK. Wniosek składany jest bezpośrednio w banku kredytującym, w którym przedsiębiorca ubiega się o kredyt.

Ile naprawdę wynosi koszt gwarancji de minimis?

Dla gwarancji udzielonych do 31 grudnia 2013 roku stawka opłaty prowizyjnej wynosi „0” za pierwszy okres roczny gwarancji, za kolejny okres roczny opłata prowizyjna wynosi jedynie 0,5% kwoty gwarancji. Przedsiębiorca nie ponosi również opłat za rozpatrzenie wniosku o udzielenie gwarancji.

0%

Jakie dokumenty potrzebne są do rozpatrzenia wniosku o udzielenie gwarancji?

Przedsiębiorca składa wniosek o udzielenie gwarancji. Są tam zawarte podstawowe dane o firmie oraz informacje przedstawiane przy ubieganiu się o pomoc de minimis. Weryfikacja kredytobiorcy przeprowadzana jest przez bank kredytujący na podstawie dokumentów wymaganych do uzyskania kredytu, zgodnie z procedurami obowiązującymi w tym banku.

Jak długo trwa rozpatrzenie wniosku o udzielenie gwarancji?

Wniosek o udzielenie gwarancji jest rozpatrywany przez bank kredytujący razem z wnioskiem o udzielenie kredytu. To bank kredytujący podejmuje decyzję o objęciu kredytu gwarancją BGK. Tak więc z chwilą otrzymania pozytywnej decyzji kredytowej udzielana jest również gwarancja.

Jak mogę wyliczyć wartość pomocy de minimis od udzielonej gwarancji?

W celu wyliczenia wartości pomocy de minimis należy kwotę gwarancji pomnożyć przez 13,33% i podzielić przez średni kurs euro NBP z dnia udzielenia gwarancji.

Przykład:

kwota kredytu: 100 000 zł

kwota gwarancji równa 60% kwoty kredytu: 60 000 zł

wartość pomocy równa 13,33% kwoty gwarancji przeliczonej na euro: ok. 1882 euro